

Polonijne Okienko na Świat (22/08/2025)

Świat

- Chiny najprawdopodobniej zademonstrowały zdolność do tankowania satelitów na orbicie, co prześciga możliwości USA i budzi ich niepokój – dowódca U.S. Space Command wezwał do stworzenia orbitalnej infrastruktury do tankowania satelitów, aby zapewnić im gotowość bojową.
- Na Litwie rozbił się drugi rosyjski dron wyposażony w materiały wybuchowe i Wilno wezwało NATO do wzmocnienia ochrony przestrzeni powietrznej; szef Sojuszu Rutte odpowiedział, że traktuje incydenty "bardzo poważnie" i Sojusz jest gotowy "bronić każdego centymetra NATO".
- Izraelski gabinet bezpieczeństwa zatwierdził plan premiera Netanjahu dot. okupacji całego miasta Gaza, co wywołało wielotysięczne protesty w izraelskich miastach – plan zakłada wysiedlenie ok. 1 mln LUDZI, czyli połowy populacji całej Strefy.
- Hiszpania- poruszenie wokół wręczenia nagrody literackiej, gdy okazało się, że ceniona autorka kryminałów Carmen Mola, to zmyślony pseudonim dla de facto piszących te powieści trzech mężczyzn, którzy pojawili się na gali, by odebrać nagrodę.
- W izraelskim ataku na namiot dla dziennikarzy w pobliżu szpitala Al-Szifa w Strefie Gazy zginęło siedem osób, w tym cały zespół katarskiej telewizji Al-Dżazira: korespondenci Anas al-Szarif i Muhammad Krajka, a także operatorzy Ibrahim Zaher, Muhammad Nufal oraz Moamen Aliwa. Siły Obronne Izraela (IDF) przyznały, że celem nalotu był Al-Szarif, jeden z najbardziej znanych palestyńskich reporterów, który od początku wojny – coraz częściej określanej mianem ludobójstwa – relacjonował izraelskie zbrodnie w eksklawie.
- Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa poinformowała, że indeks cen żywności na świecie w kwietniu wzrósł do 128,3 pkt. ze 127,1 pkt. w marcu. W kwietniu wzrosły indeksy cen zbóż, nabiału i mięsa przeważały nad spadkami cen cukru i olejów roślinnych.
- Snajper z oddziału specjalnego "Priwid" ustanowił światowy rekord w celnym strzale na odległość czterech kilometrów - informują ukraińskie media. Strzał oddano 14 sierpnia na kierunku pokrowskim.
- Na lotniskach w całej Hiszpanii trwają strajki pracowników obsługi naziemnej, doprowadzając do odwołań i opóźnień lotów, m.in. na El Prat w Barcelonie, jednym z największych lotnisk w kraju.
- To historyczna decyzja, że Stany Zjednoczone są gotowe uczestniczyć w gwarancjach bezpieczeństwa dla Ukrainy - oznajmił po rozmowach przedstawicieli państw tworzących "koalicję chętnych" prezydent

Ukrainy Wołodimir Zełenski. Jego zdaniem wspomniana ochrona musi być "opracowana przy współudziale Europy".

- Przywódca Rosji Władimir Putin zgodził się w poniedziałek w rozmowie telefonicznej z prezydentem USA Donaldem Trumpem na rozpoczęcie kolejnego etapu procesu pokojowego, tj. na spotkanie z ukraińskim liderem Wołodymyrem Zełenskim - potwierdziła we wtorek rzeczniczka Białego Domu Karoline Leavitt. Z kolei z informacji Politico wynika, że potencjalnym miejscem, gdzie mogłoby się odbyć spotkanie Trump-Zełenski-Putin jest Budapeszt.
- Wicepremier Włoch Matteo Salvini ostro skrytykował prezydenta Francji Emmanuela Macrona za jego propozycję wysłania europejskich wojsk na Ukrainę. „Jedź sobie, jak chcesz” - powiedział Salvini.
- Zełenski po spotkaniu z Trumpem podał, że gwarancje bezpieczeństwa dla Ukrainy mają objąć pakiet broni z USA o wartości 90 mld \$, a formalności dograją w 10 dni.
Kijów wcześniej chciał kupić co najmniej 10 systemów obrony powietrznej Patriot, a wg „Financial Times”, Ukraina zaoferowała zakup broni z USA za 100 mld \$ ze środków europejskich oraz zawarcie umowy na produkcję dronów za 50 mld \$.
- W słowackich Tatrach odkryto nieznany, 116-metrowy wodospad (2 kaskady) w trudno dostępnej partii gór Doliny Staroleśnej. Wyznaczono już nawet specjalny szlak wspinaczkowy o IV stopniu trudności w skali UIAA. Jego nazwa: Niżny i Vyszny Strelecký vodopád (pol. Dolny i Górny Wodospad Strzelecki). Wypływa z ziemi niczym źródło na wysokości 1939 m. n.p.m. Można z niego pić.
- 1200 ton pomocy (żywności) płynie do Gazy nowym szlakiem z Cypru, gdzie została ona sprawdzona przez izraelskich celników. Pomoc ufundowały kraje europejskie i arabskie.

Polska

- Afera z opublikowaną przez rząd mapą firm z branży hotelarsko-gastronomicznej z info, na co „inwestują” środki z KPO. Nowe jachty, samochody, pizzeria tworząca solarium czy kawiarnie biorące po pół mln zł na „innowacje”. Internauci „grzeją” temat, a opozycja „grzmi”. Mapa po kilku godzinach przestała działać.
- Po ujawnieniu przepalania środków z KPO przez polskich przedsiębiorców premier Tusk mówi, że nie zaakceptuje „żadnego marnowania” i liczy na szybkie wnioski z kontroli oraz skutki włączenie z odbieraniem środków. Kaczyński mówi o gigantycznym skandalu.
- Prokuratura uznała, że mężczyzna, który nagrywał, jak jedzie przez Warszawę ok. 350 km/h nie stworzył na drodze zagrożenia, bo nie było na niej innych pojazdów, poza tym daje wiarę tłumaczeniom, że była użyta nakładka fałszująca odczyt prędkości „dla lansu” i w praktyce było to „tylko” ok. 200 km/h.
- W sobotę w Ossowie otwarto Muzeum Bitwy Warszawskiej 1920 w miejscu bitwy z Armią Czerwoną jako hołd dla 4,5 tys. poległych, 10 tys. zaginionych, 22 tys. rannych.
- W Święto Wojska Polskiego polscy dyplomaci w Kijowie oddali hołd żołnierzom pochowanym m.in. na cmentarzach w Bykowni, Darnicy oraz na Cmentarzu Bajkowa, gdzie spoczywają legionści z 1920.
- Zagraniczne media, m.in. z Czech, Francji czy Włoch potępiły hasło izraelskich kibiców Maccabi o „Mordercach od 1939 r.” i przypomniały, że „Holokaustu dokonali Niemcy”, a niemiecki dziennik „Spiegel” przytoczył fakty historyczne, w tym o liczbie ponad 5 mln zabitych polskich obywateli, w tym 3 mln polskich Żydów.
- Prezydent Karol Nawrocki w przeddzień Święta Wojska Polskiego wręczył pierwsze w swojej prezydenturze nominacje generalskie oficerom Wojska Polskiego; awanse otrzymali m.in. Dowódca Operacyjny gen. Maciej Klisz i zastępca szefa Sztabu Generalnego WP gen. Krzysztof Zielski.

- „Każdego roku, 15 sierpnia, w nas, we współczesnym narodzie polskim, rodzi się duch zwycięzców. Duch narodu wolnego, gotowego do walki o najważniejsze dla nas wartości” - powiedział prezydent Karol Nawrocki podczas uroczystej defilady z okazji Święta Wojska Polskiego.
- Różne stawki podatku od garaży - niższe, gdy jest on częścią budynku mieszkalnego, a wyższe, gdy jest np. budynkiem wolnostojącym - zaskarżyła do Trybunału Konstytucyjnego I prezes SN Małgorzata Manowska. Przepisy były zmieniane po wyroku TK z 2023 r., ale - według skargi - nie rozwiązało to problemów.
- 15 rolników, którzy w listopadzie 2024 roku protestowali, blokując maszyny rolnicze, które miały obsiewać pole w Kietrze, zostało wezwanych na przesłuchanie... , 15 sierpnia, w święto narodowe. Oburzeniem zareagował na to na platformie X Przemysław Czarnek, poseł PiS.
- Dwa dni temu obiekt latający spadł i eksplodował na polu kukurydzy w okolicy miejscowości Osiny w powiecie łukowskim na Lubelszczyźnie. Wicepremier, szef MON Władysław Kosiniak-Kamysz poinformował wczoraj, że obiekt, który spadł pod Osinami, to rosyjski dron. Według ministra jest to prowokacja Federacji Rosyjskiej, do której doszło w szczególnym momencie, kiedy trwają dyskusje o pokoju w Ukrainie.
- Do szokujących informacji dotarł portal TuWrocław.com, gdzie wskazano, że aż 1486 mieszkań we Wrocławiu ma przejść w ręce należącej do Niemców spółki. Umowa przedwstępna w tej sprawie podpisana została 16 sierpnia bieżącego roku. Inwestycja dotyczy przejęcia budynków przy ul. Horbaczewskiego, Jaworskiej, Zakładowej oraz Grabiszyńskiej.
- Na czele berlińskiej siedziby Instytutu im. Witolda Pileckiego stanęła radna niemieckiej partii Zielonych, dr Joanna Kliszek. Menedżer kultury, naukowiec i radna 1 z podberlińskich gmin Schoenwalde-Glien. Teraz ma rozwijać dialog polsko-niemiecki.
- Prezydent Nawrocki pozwał Onet za przedwyborcze publikacje o sprowadzaniu prostytutek jako ochroniarz Grand Hotelu. Pozew jest cywilny i wymierzony w Ringier Axel Springer Polska. Publikacja bazowała na anonimowych doniesieniach świadków Onetu, który wciąż twierdzi, że artykuł zawierał prawdę.
- KRS alarmuje o próbie bezprawnego wtargnięcia nieuprawnionych osób z ministerstwa sprawiedliwości. Interweniowała ochrona, która nie dopuściła tych osób. Dwaj urzędnicy z resortu bez niczyjej zgody zabrali karty dostępu wydawane kurierom i próbowali się do nich dostać. Rada szykuje już zawiadomienie do organów ścigania i mówi o próbie zamachu na konstytucyjną KRS.
- Zmarł Stanisław Soyka, znany polski artysta wokalista i muzyk. Zmarł nagle przygotowując się do czwartkowego 4 go koncertu w sopockim amfiteatrze. Koncert został przerwany na wiadomość o śmierci artysty, po czym wznowiony występem wszystkich uczestników koncertu, którzy oddali hołd swojemu koledze ze sceny. Stanisław Soyka miał 66 lat.

S

Australia

- Australijski sąd nałożył na linie lotnicze Qantas rekordową karę w wysokości 90 milionów dolarów australijskich (równowartość 59 milionów dolarów amerykańskich) za nielegalne zwolnienie ponad 1800 pracowników obsługi naziemnej w trakcie pandemii COVID-19. Sędzia Sądu Federalnego Michael Lee stwierdził w uzasadnieniu wyroku, że chce, aby grzywna działała jako "rzeczywisty środek odstraszający" dla innych pracodawców.
- Już niebawem, w Perth, Adelaide, Melbourne, Brisbane i Sydney będziemy gościć znanych i lubianych aktorów: Leszka Lichotę, Przemysława Sadowskiego, Ilonę Wrońską i Agnieszkę Castellanos. W ich wykonaniu zobaczymy sztukę komediową pt. "Kolacja na Dwie Pary".
- Próba startu orbitalnej rakiety nośnej Eris, opracowanej przez australijską firmę kosmiczną Gilmour Space Technologies, zakończyła się niepowodzeniem. Rakieta rozbiła się po 14 sekundach lotu. Firma

kosmiczna jest zdania, że wykonana próba to sukces. Nikt nie ucierpiał. Pomimo braku osiągnięcia orbity okołoziemskiej, firma uważa, że wykonana próba to sukces. Wskazuje, że zadziałały wszystkie cztery silniki hybrydowe (działały przez 23 sekundy), lot trwał 14 sekund, rakiecie udało się opuścić platformę startową, oprogramowanie działało zgodnie z oczekiwaniami, zebrano wiele danych.

- Jak poinformowało australijskie Ministerstwo Handlu i Turystyki, narodowa organizacja zajmująca się promocją turystyki Tourism Australia rozpoczęła nową, dwuletnią kampanię reklamową, której celem jest odbudowanie i rozwijanie turystyki po pandemii i dotkliwych klęskach żywiołowych, takich jak pożary i powodzie. Premier stanu Australia Południowa, Peter Malinauskas, określił zakwit toksycznych wodorostów jako "klęskę żywiołową". Zjawisko to zagraża setkom gatunków morskich i wpływa negatywnie na lokalną gospodarkę. Zakwit objął obszar 4,5 tys. km kw, a jego intensywność zwiększa się z powodu rosnącej temperatury wody. Ponad 400 gatunków morskiego życia zostało zdziesiątkowanych. W odpowiedzi na kryzys, rząd stanowy oraz federalny przeznaczyły łącznie 18,22 mln dolarów (ok. 67,4 mln zł) na działania mające na celu ograniczenie skutków zakwitu. Środki te zostaną przeznaczone na oczyszczanie wody, badania oraz wsparcie dla lokalnych przedsiębiorstw.
- W sobotę w pobliżu wschodniego wybrzeża Australii zarejestrowano trzęsienie ziemi. W wyniku wstrząsu o magnitudzie 5,6 kilkanaście tysięcy osób na kilka godzin zostało pozbawionych dostępu do prądu.
- Google musi zapłacić ponad 30 mln euro kary w Australii po tym, jak przyznało się do działań ograniczających konkurencję. Firma płaciła największym operatorom za preinstalowanie swojej wyszukiwarki na smartfonach z Androidem, co utrudniało dostęp do alternatywnych rozwiązań. Uгода z tamtejszym regulatorem ma zakończyć sprawę i otworzyć rynek na większą konkurencję.
- Po tym, jak władze Australii odmówiły skrajnie prawicowemu parlamentarzyście z Izraela wjazdu na swój teren, stosunki między oboma państwami jeszcze bardziej się zaostrzyły. Minister spraw zagranicznych Izraela Gideon Saar stwierdził we wtorek, że wydany posłowi zakaz to przykład "podsycającego antysemityzm prześladowania Izraela". Tego samego dnia Benjamin Netanjahu napisał na X, że historia zapamięta premiera Australii Anthony'ego Albanese "jako słabego polityka, który zdradził Izrael i porzucił australijskich Żydów".

Opracował:

Bogusław P.